

A város és lakói

Eppen arról folyt a szó, hogy a lakosság körében gyakran értetlenül fogadnak egy-egy városrendezési elképzelést, amikor megütötte fülemet az urbanizációs kérdésekben elismerten járatos szakember megjegyzése. Azt mondta, hogy a szegediek jelentős része nem is tipikus városlakó. Ez volna tehát az ok? S valóban így igaz ez?

Tulajdonképpen mi különbség a városi, tesszem azt a szegedi, és a falusi, tanyai ember között? Én azt hiszem, lényegében semmi. Mindkettő egyaránt lehet tisztességes gondolkosú, jó modorú, művelt, széles látókörű és így tovább. Nem az emberben, tulajdonságaiban, hanem azokban a körülményekben van ma még a különbség, melyeket a különböző településformák nyújtani tudnak. Várossá az tesz egy települést, hogy képes városi funkciókat ellátni: egyformán színvonalas politikai, kulturális, művelődési, szociális és kommunális szolgáltatásokat biztosít polgárainak. Hogy nem elsősorban a lélekszám dönt, arra jó példa Kőszeg, melynél sokkal nagyobb helységek is léteznek, s azok mégis csak községek. A mostanában várossá nyilvánított Siófok és Sársvár sem azért kapta meg az új státuszt, mert lakosságuk száma túllépett valamilyen határt, hanem mert olyan életkörülményeket tudtak már teremteni, melyek a városokra jellemzőek.

A lakóhely, a környezet természetesen visszahat az emberre, könnyebbé teszi számára a modern életmódot, a korszerű műveltség megszerzését, hiszen helyben van minden hozzá. Mégis: úgy igaz, hogy faluhelyen is lakhatnak — és laknak is nagy számban! — széleslátókörű, kulturáltan élő emberek, éppúgy igaz lehet, hogy városban is lakhatnak nem tipikusan városiak. Tudjuk jól, hogy bár Szeged az ország egyik legnépesebb és legkulturáltabb városa, sok szempontból nem képes még a legmagasabb színvonalú szolgáltatásokat nyújtani lakóinak. Sőt, Szeged jelenleg igen kritikus helyzetben van: kisvárosnak már nem mondható, de igazi nagyvárosnak még nem. Hirtelen fejlődése hasonlatossá tesz a kamaszokhoz, akik egyik évről a másikra kinövik ruhájukat. Csak úgy kapásból néhány példát: nincs elég lakás, zsúfoltak az óvodák, iskolák, elfogytak a játszótérek, kevés a három mozi, a forgalomhoz képest szűkek az utcák, soknak rossz, vagy nincs is szilárd burkolata, elavultak a tömegközlekedési eszközök, keskeny lett a híd, kiöregedett a csatorna-rendszer. Alig néhány éve mindez még nem volt ennyire észrevehető. A 80—90 ezres Szegednek sem felelt meg minden tekintetben a „ruhája”, s hiába építkezünk azóta lázas ütemben, az igények még gyorsabban fejlődnek. Az újonnan települt ipar és a gyáranányú bevándorlás olyan új követelményeket támasztott a várossal szemben, melyeknek hirtelenjében nem tud tökéletesen megfelelni.

Az urbanizáció világlajosság, Magyarországon is egyre nagyobb tömegek tömörülnek a meglévő városokba. A számítások szerint 1960-ban az ország lakosságának 40 százaléka, 1980-ban pedig már 55 százaléka lakik városban. Csak örülhetünk annak, hogy Szeged a hazai urbanizációs folyamatban az élen halad, mert ez azt jelenti, hogy az említett nehézségek ellenére is vonzó az emberek számára. Eppen Szeged városi funkcióinak erősségét jelzi, hogy nagy hatással van környékére. A hatás persze életszerű, az egymásrautaltságot jól érzékelteti például a piaci ellátás kérdése.

Nyilvánvaló, hogy mivel az utóbbi évtized mintegy 80 ezernyi beköltözőjének nagy része nem városokból érkezett, ilyen rövid idő alatt nem is válhatott mind várossá. Annál is inkább, mert sokan magukkal hozták régi szokásaikat, s gyakran nem is élnek azokkal a lehetőségekkel, melyeket Szeged adhatna számukra. Találkoztam már olyan „bennszülött” pestivel is, aki még soha nem járt a Margitszigeten, egész életét a Józsefvárosban töltötte, oda kötötte lakása és munkahelye, s igényei nem terjedtek túl a napi kisfröccsön és a vasárnapi mozin. Dehát ez erős kivétel, egyáltalán nem jellemző. Az emberek tömegében él a többre és szebbre való törekvés, hiszen az urbanizációnak is ez az egyik motorja. De a másik ok, amely késleltetheti az új városi polgárok beilleszkedését az, hogy nem is kaptak meg minden lehetőséget az asszimilációhoz, Szegedre költöztek ugyan, de sem lakóhelyük, sem életkörülményeik nem nyújtják az előzőhöz képest lényegesen újat.

Az előbb arról volt szó, hogy Szeged kritikus helyzetben van jelenleg, de ez tulajdonképpen mégis a város életének egyik legszebb korszaka. Arra hivatott, hogy emberek ezreit tanítsa meg egy magasabb szintű, tartalmasabb életformára, s ahogy a város maga kisvárosból nagyvárossá növekszik, úgy válnak lakói is mind nagyobb számban igazi szegedieké, városlakókká.

FEHÉR KÁLMÁN

Traktoristák versenye

Következik az országos döntő

A megye legjobb traktoristái mérték össze tegnap tudásukat a kiskundorozsmai határban, a József Attila Termelőszövetkezet területén. Az üzemi, járási versenyeken győztesként szereplők jöhettek el erre a vetélkedőre, amelyen eldöntötték, hogy ki a megye legjobb szántó-traktorosa, valamint azt is, kik utazhatnak az országos szántóversenyre. Kimért pályán, meghatározott területet szántottak, s a 14 szövetkezeti agronómusból álló bíráló bizottság dr. Antal Józsefnek, a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet igazgatóhelyettesének irányításával többször is ellenőrizte a szántás minőségét, melységét.

Egy-egy traktoristával eljötték a szövetkezetek ve-

zetői, nemcsak azért, hogy izguljanak, és jó eredményekre biztassák versenyzőjüket, hanem azért is, mert gazdag tapasztalatokkal szolgál egy-egy ilyen vetélkedő. Tegnap összesen 34-en jelentkeztek rajtra, közülük 17-en fiatalabbak, akik egyben a megye legjobb ifjúsági szántó-traktorosa címért versenyeztek. Sorsolás után kijelölt pályán szántottak, végül is a szerencse és a tudás a következőknek hozta meg a várt sikert: első Varga József, Királyhegyes, Árpád Tsz, második és egyben a megye legjobb ifjúsági szántó-traktorosa Tóth Sándor, vásárhelyi Dózsa Tsz, harmadik Veres János, Bordány, Munkásor Tsz.

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

58. évfolyam, 188. száma

Ára: 1 forint

Vasárnap, 1968. augusztus 11.

Szeged városi és járási pártaktívaülés

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi bizottsága aktívaülést tartott tegnap, szombaton délelőtt a megyei tanács háza nagyerőműben. A résztvevők meghallgatták dr. Perjési László elvtársnak, a Szeged városi pártbizottság első titkárnak tájékoztatóját az időszaki nemzetközi kérdésekről, az MSZMP Központi Bizottságának augusztus 7-i ülése alapján.

Ugyanez a téma szerepelt napirenden tegnap délelőtt a nyugdíjasok szegedi művelődési házában az MSZMP szegedi járási bizottságának aktíváján. A napirend előadója Csizmás Sándor elvtárs, a szegedi járási pártbizottság titkára volt.

Elutazott hazánkból a vietnami küldöttség

A Vietnami Szakszervezeti Szövetség küldöttsége Hoang Quoc Vietnek, a szövetség elnökének vezetésével a SZOT elnöksége meghívására július 16—augusztus 10 között baráti látogatást tett Magyarországon. A küldöttség megtekintett üzemeket, termelőszövetkezeteket, kulturális és egészségügyi létesítményeket, találkozott különböző területek dolgozóival, szakszervezeti aktivistákkal. Részt vett a genfi egyezmény évfordulója alkalmából rendezett több szolidaritási eseményen. A küldöttség több megbeszélést folytatott a SZOT titkárságával. Kifejezte a vietnami nép köszönetét a magyar dolgozóknak, és a szakszervezeteknek az erkölcsi, politikai és anyagi segítségért. A magyar szakszervezetek vezetői biztosították a vietnami testvérszervezet képviselőit a magyar dolgozók, szakszervezetek további erkölcsi és anyagi támogatá-

sáról az amerikai agresszió ellen vívott hőies, igazságos harcukban.

A küldöttség szombaton elutazott hazánkból.

A munkaverseny minden-napi csendesek. Nem a formalitás, hanem a gazdálkodás ésszerűsége határozza meg a felajánlásokat, a közlegelő fél évszázados jubileumok köszöntését.

A Szegedi Ruhagyárban a KMP és a Magyar Tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére hasznos versenyt kezdeményeztek a dolgozók. A rövidített munkaidő bevezetése előtt kilenc munkaszalag kísérletképpen a szigorúbb normák szerint dolgozott. A rendkívüli vizsga sikerrel járt, a munkások bizonyították, hogy a ruhagyárban lehetőség van a rövidített munkaidő alkalmazására. Az üzemben azóta át is tértek a csökkentett műszakokra. A gyár féléves teljesítményeit a közgazdászok is ér-

tékelték. Kiderült, hogy több mint 5 millió forinttal több jó minőségű termék készült, mint amennyit előirányoztak. A sikerek alapján tervet állapítottak meg a következő hónapokra is. Három csoportba sorolták a munkaszalagokat. A KMP és a Tanácsköztársaság megalakulásának jubileuma tiszteletére indult munkaverseny a második fél évben három csoportba sorolták a munkaszalagokat. Ezeknek szigorú feltételeket szabtak: a legjobbak — a három gyártmánycsoportban versenyző szalagok első helyezettei — összesen 25 ezer forintot kapnak majd.

A ruhagyár munkaverseny-mozgalmának különösen értékes vonása, hogy minden üzemrész munkáskollektívája számára pontosan kidolgozták a követelményeket, a versenyről jól informálják a dolgozókat, s a legkiválóbbakat pénzzuttalomban részesítik. Figyelemre méltó, hogy a ruhagyárban személyenként legalább 200 forinttal jutalmazták az élen járókat: a munkaverseny legjobbjainak jutalmazására 35 ezer 800 forintot szántak.

A Szegedi Textilművekben a munkaerőhiány következményeit enyhíti a munkaverseny. A szocialista brigádok például azt vállalták, hogy a távolmaradók, a hiányzók, a betegek munkáját is igyekeznek elvégezni. Az év elején összesen 127 kollektíva vívta ki a szocialista cím elnyerését. Az első fél éves eredmények értékelésénél kiderült, hogy a munkások áldozatosan dolgoztak, ha kellett, társadalmi munkával is segítették a termelést. A legjobbaknak — a fonóüzem Rákóczi, Petőfi, Május 1, Április 4, valamint a szövöde Alkotmány, Vörös Csillag és Béke brigádjának — mintegy 25 ezer forint pénzzuttalmat adományoznak.

Szegeden megnyílt az országos virágkiállítás

Három és félnapig virágokkal is üzen Szeged az országnak: rózsák, szegfűk, vágott virágok, cserepes dísznövények, kertészeti produktumok, növény-egészségügyi és dekorációs képek színpompája, gazdagsága fogadja a látogatókat a Horváth Mihály utcai kiállítási pavilonban. Hatodszorra rendezték meg ezt a színpompás vetélkedőt, amelyre már hagyományosan az ország minden tájékából elküldik virágaikat a termelőszövetkezetek, a virágtermesztő közösségek.

Tegnap délelőtt Papp Gyula, a Szeged m. j. városi tanács vb elnökhelyettese köszöntötte a kiállításon megjelent vendégeket, érdeklődőket. A látogatók között volt dr. Komócsin Mihály, a megyei pártbizottság titkára is.

Katona Sándor országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfront Csongrád megyei bizottságának titkára nyitotta meg az ünnepséget, hangsúlyozva, hogy virágkultúránk, virágtermesztésünk lépést tart a külföldi igényekkel. Évekkel előbb még csak néhány megyénkben munkálkodó kertészeti vállalat hívta fel kiállítási anyagával magára a figyelmet, ma viszont már a szövetkezetek is megfelelő versenytársaknak bizonyulnak.

Külön rangot ad az idei rendezvénynek, hogy nemzetközi összetételű bíráló bizottság, titkosan, pontrendszerben díjazta a beérkezett anyagokat. Ennek alapján a 22 hazai és 9

Somogyi Károlyné felvétele

Részlet a kiállításról

külföldi versengő közül az alábbiak nagydíjat nyertek a Szegedi Városgazdálkodási Vállalat cserepes levélzöldjeivel, a budapesti Sasad Tsz kötészet remekeivel, a Hódmezővásárhelyi Városi Kertészet vágott szegfűvel, a budapesti Rozmaring Tsz kaktuszkollekciójával és savavériájával, valamint —

vágott szegfűvel. Négy különdíjat is kiadtak, köztük a Szegedi Tanárképző Főiskolának cserepes dísznövényeiért. Tíz első díj, 12 második díj és több harmadik díj bizonyítja, hogy az idei rendezvény színvonalas, tartalmas, méltóképpen illeszkedik az ünnepi hetek programjába.

A szántóverseny győztese